

PODGURSKI

VESTNIK

P O M L A D 2 0 2 0

» STR.7

» STR.25

Društvo novomeških študentov

Odgovorni urednik: Tjaša Travižan

Oblikovanje: Tjaša Travižan

Grafika na naslovnici: Valerija Pegam in Tjaša Travižan

Tisk: Izdajanje časopisov Jože Dolinšek s.p.

Naklada: 100 izvodov

Novo mesto 2020

VSEBINA

» STR.15

- 6 POMEN RAVNANJA Z LJUDMI PRI DELU (HRM) V NEPROFITNIH ORGANIZACIJAH NASPLOH IN VPOGLED V DNŠ
- 9 UPORABNE INFORMACIJE ZA NOVOMEŠKE ŠTUDENTE DRUGOD IN DRUGE ŠTUDENTE V NOVEM MESTU
- 11 ERASMUS+ PROJEKTI
- 14 ZGODBA ŠKISOVE TRŽNICE
- 16 ŠKISOVA DELAVNICA: KORONA - PRILOŽNOST ALI BREZNO ZA KLUBSKE PROJEKTE?
- 18 NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE
- 24 LOKALPATRIOT IN GALERIJA SIMULAKER ODSKOČNI DESKI V SVET VRHUNSKE KULTURNE PRODUKCIJE
- 26 100 LET PO VDRU NOVOMEŠKE POMLADI V POVOJNE GROZOTE
- 28 ZGODBA: KLIC
- 30 RECEPTI
- 34 ZABAVNE VSEBINE

» STR.11

» STR.34

» STR. 26

“

V tem Novem mestu se itak nič ne dogaja...

Ne mine vikend, da ne bi med svojimi digitalnimi prijatelji zasledila vsaj ene zgrožene objave o tem, kako njihovo preljubo in nekdanje živahno Novo mesto postaja mesto duhov. Poleg pa obvezno slika neobljudenega mestnega jedra, da svoje someščane opozorijo, kakšnemu zločinu bodo priča, če svoje nedeljsko poležavanje kanijo zamenjati za šetnjo skozi mesto.

“V tem Novem mestu se itak nič ne dogaja” je rekel Davor, medtem ko je v ponedeljek ob dvanajstih v mestnem kafiču nonšalantno srebal že tretjo kavo.

Pa si kdaj pomislil, dragi Davor, čigava odgovornost so živahnost na trgu, do konca zabizecani kafiči in po šivih pokajoče trgovine? Da mesto živi, v resnici ne potrebuješ prav vsak dan lutkovnih predstav, večernih koncertov in vsesplošne animacije vseh generacij. Kaj pa, če je to vzročno-posledično razmerje že v osnovi napačno interpretirano? Če bi morale biti vse zgoraj omenjene aktivnosti nagrada za aktivno participacijo meščanov, potrditev, da si se prav odločil, ko si za en večer gledanje Friendsov nadomestil s svojimi dejanskimi, nevirtualnimi prijatelji? Ne pa obratno, da je organizacija dogodkov vedno vnovič do zadnjega držanje pesti, da ne bodo sami sebi namen in da tvoja soseda, ki je obljubila, da pripelje še tri svoje kolegice, ne bo na koncu spet zatajila.

“V tem Novem mestu se itak nič ne dogaja” je rekla Nataša, zato se je čez vikend odločila ostati v naši prestolnici, kjer bo lahko v aktualno popularnem klubu širši množici pokazala svoj novi outfit in bo zjutraj ob kavi na najbolj “Insta friendly” lokaciji lažje pripisala značilni “boss lady fuel”, kot se za našo bodočo poslovno damo spodobi.

Če je še nedavno veljalo, da vseh ljudi hkrati pač ni mogoče zadovoljiti, je očitno glavna značilnost današnje nenasitne potrošniške družbe, da je utopija osrečiti človeka nasploh. Za vsakim plusom stojijo trije minusi in za vsakim “že” čaka novi “še”. Pred obnovo mestnega jedra so mirne in brezskrbne sprehode distraktirali avtomobili. Pa je za te mesto zaprlo svoja vrata. Zdaj je za

gospodo bojda glavni krivec pomanjkanja ljudi ravno omejena mobilnost. Ker je največji greh prepešati čez Kandijski most, ali ker slednje vsem bahačem onemogoča, da bi ljudstvu pokazali svojega novega jeklenega konjička?

“V tem Novem mestu se itak nič ne dogaja” je rekla Špela, ki se je zadnjega DNŠ dogodka udeležila davnega 2002.

Nihče od nas ni bil od boga poslan, da spremeni svet. Vsi imamo takšne in drugačne omejitve, mnogotere obveznosti in svoje prioritete. Skupna komponenta vseh nas pa je zagotovo ta, da želimo dokazati, da lahko tudi mladi doprinesemo k pozitivni podobi mesta. Sploh si ne želim prodajati bučk, kako mesto v tem trenutku poka po šivih. Ne zatiskam si oči in se zavedam, da imamo še ogromno manevrskega prostora. Želim si le, da za trenutek pomislite, koliko ste v zadnjem času vi pripomogli k oživitvi. Da preden blatite vse poprek, začnete pri sebi. Da iz aktivnih zaskrbljenih poročevalcev o nastajajočemu mestu duhov postanete aktivni meščani. In ne boste verjeli, zli duhovi bodo izginili sami od sebe.

Zatorej vsi

Davorji,
Nataše in
Špele - se vas že veseli(mo).

Lana Klemenčič

POMEN RAVNANJA Z LJUDMI PRI DELU (HRM) V NEPROFITNIH ORGANIZACIJAH NASPLOH IN VPOGLED V DNŠ

A. LAMOVŠEK

V zadnjih letih se je potreba po razumevanju upravljanja z ljudmi pri delu še povečala. Če se je včasih ta pojem povezoval le z zaposlovanjem in odpuščanju delavcev, dandanes temu ni več tako. Rezultati raziskav namreč kažejo, da ravnanje z ljudmi pri delu vpliva tudi na finance podjetja, procese v podjetju in na ostale pomembne funkcije (Parameswari & Yugandhar, 2015). Ravnanje z ljudmi pri delu (angl. Human resource management; v nadaljevanju HRM) se je kot koncept pojavil v 19. stoletju, v smislu kot ga poznamo danes, pa se je začel razvijati šele po letu 1980. Človeški faktor je bil namreč mnogo let ignoriran v organizacijah, saj v klasičnih pristopih ni bil pomemben za le-te. Kasnejše študije pa so pokazale, da je človeški faktor še kako pomemben in da ga ne smemo zanemarjati (Persehyan, 2017). Organizacija ne more sodelovati kot tim, če nima dobrega HRM-ja. Dokazanih je bilo več pozitivnih povezav, na primer dober HRM poskrbi, da se izbrani zaposleni sovpadajo s kulturo in vrednotami podjetja, skrbi za atmosfero podjetja, skrbi za razvoj kadrov, lojalnost zaposlenih, spodbuja timsko delo, skrbi za zadovoljstvo zaposlenih. Prav tako skrbi za zmanjševanje stroškov, kontrolo proračuna, ugled podjetja itd. Pozitivnih učinkov dobrega HRM-ja bi lahko naštevali še in še. Le-ta je osnova za uspešno podjetje (Parameswari & Yugandhar, 2015). Društvo za odkrivanje talentov (angl. Association for Talent Development) je opredelilo 9 glavnih vlog HRM-ja in kasneje še razširilo koncept na 14 vlog HRM-ja, in sicer: 1) analiza delovnih mest, 2) načrtovanje človeških virov, 3) krepitev organizacijske kulture, 4) skrb za medosebne odnose, 5) postavljanje ciljev, 6) iskanje in izbira ustreznih kadrov, 7) usmerjanje kadrov, 8) ocenjevanje uspešnosti kadrov, 9) motivacija zaposlenih, 10) usposabljanje in razvoj kadrov, 11) karierni management, 12) management plač, 13) varnost in zdravje pri delu in nenazadnje 14) delovni pogoji/ delovna razmerja (Persehyan, 2017).

Prva naloga HRM-ja je seveda privabljanje novih zaposlenih. Pri pridobivanju novih zaposlenih v neprofitnih organizacijah je potrebno biti pozoren, da je pridobivanje načrtno in organizirano. Za uspešno delovanje neprofitne organizacije je namreč potrebno, da zaposleni dobro poznajo okolje, način razmišljanja okolju, pravila ter medsebojne komunikacije okolja, saj se le tako lahko organizacija najbolje integrira v prostor ter je med ljudmi najbolj sprejeta. Zato je prvi pogoj, da so v organizacijo vključeni ljudje, ki so v danem okolju dobro sprejeti (Svetlik, 2002). Pri pridobivanju novih kadrov pa moraš le-te ločiti na dva dela. Prvi kadri so tisti ljudje, ki bodo prevzeli vodstvene pozicije v organizaciji in je zato pomembno, da delijo skupne vrednote s podjetjem in čutijo poslanstvo. Drugi kadri pa so ostali člani v neprofitni organizaciji, ki so vključeni prostovoljno oziroma ne predstavljajo višjih organov v organizaciji. Izbira prve vrste kadrov je

torej veliko bolj zahtevna in finančno dražja, kot izbira ostalih članov v neprofitni organizaciji, saj se morajo prvi popolnoma ujemati organizaciji, drugi pa le delno (Legrove, 2018).

Neprofitne organizacije imajo omejen proračun, zato lahko proces zaposlovanja predstavlja velik izziv za neprofitne organizacije. Zaposlijo lahko veliko ljudi, vendar obstaja velika verjetnost, da bodo ti čez leto ali kasneje odšli iz organizacije, ker bodo pridobili tržne sposobnosti, nekateri pa znotraj organizacije ne morejo napredovati kot bi si želeli in bodo, zato prešli na večji neprofitni

ali celo profitni sektor. Na motivacijo bi lahko vplivala majhnost nekaterih organizacij, saj je delo fleksibilnejše in manj birokratsko. Pritegniti in motivirati neprofitne zaposlene, da trdo delajo in ostanejo v organizaciji, je težko, vendar mogoče. Ne glede na to, ali gre za neprofitno ali profitno organizacijo, je vsaka organizacija odvisna od motivacije zaposlenih, da bi bili uspešni. Čeprav ni natančnega recepta za ohranjanje navdih in navdušenja zaposlenih glede njihovega dela, lahko vodje sprejmejo ukrepe za vključevanje in motiviranje svoje ekipe. Raziskave kažejo, da niso vsi ljudje, ki vstopajo v neprofitni sektor, motivirani z denarjem. Z raziskavami so prišli do ugotovitev, da jih motivira strast in namen. To pomeni, da želijo kariero, ki je smiselna, nagrajena in razburljiva. Želijo nekoga, ki jim pomaga doseči osebne cilje, namesto polniti njihov bančni račun. Zaposleni želijo čutiti, kot da so pomembni in da so njihove misli in ideje cenjene (Sumac, 2016). V profitnih organizacijah je potrebno, da se ukvarjaš s svojimi zaposlenimi in da je zaposleni v središču delovanja podjetja. Prav nič drugače pa ni tudi v neprofitnih organizacijah, saj je vsak zaposleni ali prostovoljec bolj uspešen, če je močno vpet v delovanje organizacije in se mu pokaže, da je pomemben za njen obstoj. Če se organizacija ukvarja s svojimi zaposlenimi lahko doseže, da je zaposleni veliko bolj aktiven, produktiven, dlje časa vztraja z delom v organizaciji ter privablja nove člane (Andreasen & Kotler, 2003). Mnogo raziskovalcev je prišlo do zaključka, da prostovoljci v neprofitnih organizacijah temeljijo na notranji naravi, kot na primer osebna rast, delo z ljudmi in za ljudi ter socialni stik (Reinklou & Rosén, 2013).

Kot vsaka organizacija se tudi v Društvu novomeških študentov soočmo z nalogami upravljanja s človeškimi viri. Če začnemo na začetku si lahko ogledamo kako izgledata privabljanje in izbira

kandidatov. Društvo nove člane privablja na različne načine, po navadi ob začetku šolskega leta. Največ promocije si naredimo preko družbenih omrežij- Facebook in Instagram ter na spletni strani. Promocijo si prav tako delamo na vseh dogodkih, večkrat pa tudi z obiskom različnih šol, kjer se predstavljamo. Član društva lahko postane vsak, ki ima status študenta in sprejema pravila društva. Za rednega člana je nujno, da ima oseba redno prebivališče v občini Novo mesto, za izrednega, pa le začasno. Članstvo je brezplačno in prostovoljno. Prav tako je članstvo v društvu je nagrajeno z večimi ugodnostmi- na primer popusti na plačljive dogodke. Postati član pa je izjemno enostavno- le podpišeš pristopno izjavo in priložiš dokazilo o študentskem statusu. V šolskem letu 2018/19 ima DNŠ 472 članov. Ožjo ekipo DNŠ-ja predstavljajo predsednik, upravni odbor in nadzorni odbor. Člani odborov skrbijo za marketing društva, trženje, PR, finance, organizacijo dogodkov, itd. Te člane je precej težje dobiti, saj se morajo sovpadati z načeli, vrednotami in poslanstvom društva. Za izbor le-teh poskrbijo volitve, ki se zgodijo 1x letno, glasujejo pa lahko vsi člani DNŠ. Ko so člani glavnih organov zbrani, sledi uvajanje. Pri le tem društvu največkrat uporablja mentorstvo. Vsak član lahko seveda kadarkoli povpraša o stvareh, ki mu niso jasne itd. Predsednik je na voljo ves čas, za vse napotke, navodila, objasnila... Za večino projektov so člani prejšnjih generacij že poskrbeli za nek vsebinski vodič, ki novim članom pomaga pri organizaciji posamičnih dogodkov (navodila kaj mora član narediti). Za nove projekte, pa se poskrbi, da jih izvajajo člani, ki imajo že nekaj izkušenj. Društvo poleg tega večkrat letno organizira "teambuildinge" in s tem poskrbi za sproščen odnos ter za razvijanje prijateljstev. Tudi pri DNŠ-ju je velikega pomena ohranjanje članov in pa motiviranje le-teh. Člani, ki organizirajo projekte namreč večino časa za svoja dejanja niso plačani, plačani so zgolj malenkost, in sicer v obliki honorarnega plačila. Člani, ki so sprejeti v pomembnejše organe so ponavadi že sami zelo motivirani za delovanje v društvu, si želijo mreženja, organiziranja dogodkov, se naučiti nekaj novega, ipd. A kljub temu, energija društva seveda velikokrat ob polnih urnikih ostalih obveznosti upade. Ravno zato je pomembno, da se zopet organizirajo razne delavnice, srečanja, kjer se člani zopet povežejo med sabo. Pomembno delo ima tudi predsednik društva, ki mora stalno skrbeti za dobre odnose v društvu, za nemoten potek dogodkov ter mora konstantno motivirati člane.

Kar se tiče zagotavljanja uspešnosti, za le-to po navadi prav tako skrbi predsednik, ki ima vpogled v vse projekte. Prav tako se uspešnost projektov spremlja na 2 tedna, ko se člani društva dobijo na sestanku in si poročajo o napredku. Za vsak projekt se tudi naredi odprtje projekta (kjer se spiše vse člane, ki sodelujejo na projektu, predviden potek dogodka, predvidene finance...) ter zaprtje projekta (kjer se spiše realno poročilo- koliko ljudi, finance, zadovoljstvo ljudi itd). Dejstvo je, da člane za delovanje ne motivira plačilo, pač pa nek samousepeh- veseli so, da so lahko del društva, ki pomaga uresničevati in zadovoljevati želje ter potrebe študentov. Lepo je biti prav tako del skupnosti, ki pomaga celotni občini- na primer decembra se na dobrodelnem kuhančku zbira denar za družino iz občine Novo mesto, ki nima veliko denarja; prav tako se vsako leto organizira dobrodelni Parktek, kjer se zbira denar za družino v stiski. Glavni motiv delovanja članov DNŠ je mreženje, mnogo izkušenj in najpomembneje biti del ustvarjanja koristi za širšo javnost.

Prav tako društvo skrbi za odnos z zaposlenimi- oziroma člani. Če govorimo o ožji ekipi, je skrb za le-te seveda večja. Člani smo med sabo povezani in smo dobri prijatelji. Kot že prej omenjeno, hodimo skupaj na "teambuildinge", izobraževanja, delavnice, delovne vikende itd. Pomembno je tudi, da je delovanje kluba transparentno. Med člani ni skrivnosti, saj se namreč vse informacije povedo na sestankih na dva tedna. Prav tako so v tem letu začeli razmišljati, da bi od naslednjega leta naprej celo transparentno delovali za vso javnost in bi tako objavljali svoje zapisnike srečanj ipd kar na spletno stran. DNŠ za svojo širšo ekipo (vseh 472 članov) skrbi tudi tako, da jih vsak prvi petek v mesecu vabi na kavo v Hostel Situla (Dilančeva ulica 1, 8000 Novo mesto), kjer jim lahko podajo svoje ideje za nove projekte, ali pa jim zaupajo česa si želijo oziroma kaj v Novem mestu manjka.

Društvo novomeških študentov se zaveda pomena upravljanja z ljudmi pri delu, hkrati pa vidi velik prostor za izboljšavo svojega delovanja. V naslednjih letih bomo temu posvečali še več pozornosti in v to vložili še več energije. Hkrati pa vse člane DNŠ pozivamo, da ste aktivni člani in z nami pišete zgodbo ter pomagate Novemu mestu zaživeti.

VIRI IN LITERATURA:

1. Andreasen, A. R., & Kotler, P. (2003). *Strategic Marketing for Nonprofit Organizations*. New Jersey: Prentice Hall.
2. Legrove, D. (2011). *Attracting the best and brightest: Five strategies for nonprofits*. Charity Village. Pridobljeno na spletnem naslovu: https://charityvillage.com/cms/content/topic/attracting_the_best_and_brightest_five_strategies_for_nonprofits
3. Mihalič, R. (2006). *Management človeškega kapitala*. Škofja Loka: Založba Mihalič in Partner.
4. Parameswari, B. N., & Yugandhar, V. (2015). *The Role of Human Resource Management in Organizations*. *International Journal of Engineering Technology, Management and Applied Sciences*, 3(7), 58–63.
5. Parsehyan, B. G. (2017). *Human Resources Management in Nonprofit organizations: A case study of Istanbul Foundation for Culture and Arts*. In *Issues of Human Resource Management* (pp. 139–151). IntechOpen.
6. Reinklou, M., & Rosén, J. (2013). *Motivating and retaining volunteers in non-profit organizations*. Umeå School of Business and Economics.
7. Sumac (2016). *The key to motivating non-profit employees*. Sumac. Pridobljeno na spletnem naslovu: <https://sumac.com/key-motivating-non-profit-employees/>
8. Svetlik, I. (2002). *Menedžment človeških virov v neprofitnem sektorju*. Jadranje po nemirnih vodah menedžmenta nevladnih organizacij. V Jelovac D. (Eds.), *Jadranje po nemirnih vodah menedžmenta nevladnih organizacij*, 93-104. Univerzitetna založba Management.

UPORABNE INFORMACIJE ZA NOVOMEŠKE ŠTUDENTE DRUGOD IN DRUGE ŠTUDENTE V NOVEM MESTU

L. KLEMENČIČ

TOP ŠTUDENSKA PREHRANA V NOVEM MESTU

Fink & Situla, Dilančeva 1

Cena obroka ob predložitvi študentskega bona: 3,34 EUR

Dijaški in študentski dom Novo mesto, Šegova ulica 115

Cena obroka ob predložitvi študentskega bona: 2,44 EUR

Gostišče Loka, Zupančičevo sprehajališče 2

Cena obroka ob predložitvi študentskega bona: 4,14 EUR

Kitajska restavracija NANKING, Mačkovec 6

Cena obroka ob predložitvi študentskega bona: 2,94 EUR

Picerija in špageterija Cubus, Podbevškova ulica 11

Cena obroka ob predložitvi študentskega bona: 2,84 EUR

Picerija Totalka, Kandijska cesta 60

Cena obroka ob predložitvi študentskega bona: 3,34 EUR

Restavracija McDonald's Novo mesto,

Ljubljanska 24

Cena obroka ob predložitvi študentskega bona: 2,01 EUR

Do več informacij o možnostih koriščenja študentske prehrane v Novem mestu lahko dostopate na strani: www.studentska-prehrana.si.

TOP PREVOZ IZ DOMAČEGA KRAJA V KRAJ ŠTUDIJA

Subvencionirana **vozovnica IJPP** je enotna elektroska vozovnica, ki jo lahko uporabljaš za prevoz z vlakom, medkrajevnim avtobusom in mestnim avtobusom (*velja za Ljubljano in Maribor).

Primer subvencioniranih letnih vozovnic:

- relacija Novo mesto-Ljubljana: 300 EUR za dijake in 270 EUR za študente;

- relacija Novo mesto-Koper: 500 EUR za dijake in 450 EUR za študente in

- relacija Novo mesto-Maribor: 500 EUR za dijake in 450 EUR za študente.

Ta cenik je veljaven do 30. 6. 2020. Do več informacij lahko dostopate na strani: <https://www.slo-zeleznice.si/sl/potniki/vozovnice-in-popusti/vrste-vozovnic/v-novo-solsko-letoz-novo-subvencionirano-vozovnico-ijpp>.

Prevoz.org je spletni portal za izmenjavo prevozov. V primeru lastništva avtomobila, lahko gor objaviš podatke o svoji točki in času prihoda ter odhoda, potencialni povpraševalci pa se ti javijo na tvojo telefonsko številko. V primeru, da prevoz iščeš, pogledaš že objavljene oglase in če ti kateri od njih ustreza, ti pošlješ povpraševanje. Za lažjo predstavo: povprečna cena prevoza iz Ljubljane do Novega mesta (ali obratno) se giblje med štirimi in petimi evri.

TOP APLIKACIJE ZA EFEKTIVNEJŠA ŠTUDENSKA LETA

MyHomework je brezplačna aplikacija, ki omogoča sledenje svojim urnikom, nalogam, testom in prejemanje opomnikov pred iztekom roka tovrstnih zadolžitvev.

Preko aplikacij **Remember the Milk**, **Wunderlist**, **Todoist** in **Swipes** si lahko kreiraš svoje to-do liste in si sproti veselo kljukaš, kar si že storil, ob enem pa se konstantno opominjaš, kaj te še čaka.

Če si eden izmed tistih, ki vse stvari počne preko svojih pametnih telefonov, hkrati pa se ne zaveda, koliko časa dejansko porabi na svojih mobilnih napravah, potem je **Rescue Time** pravi zate. Ta brezplačna aplikacija te z beleženjem in opominjanjem uči optimizacije tvojega časa. Pokaže ti, koliko časa v dnevni si porabil za določene aktivnosti, denimo za komuniciranje, družbena omrežja, učenje...

Če se želiš finančno disciplinirati, ti priporočamo **Toshl**. Ta aplikacija je namenjena vodenju osebnih financ in sledenju vseh svojih nakupov. Preko nje lahko spremljaš vse svoje kartice in denar na enem mestu.

Informacije o uporabnih aplikacijah smo pridobili v spletnem glasilu Študent, medij, voden s strani Ministrstva za kulturo Republike Slovenije. Dostop: https://www.student.si/wp-content/uploads/2018/10/STUDENT_1_XXII.pdf.

ERASMUS+ PROJEKTI

L. VERBIČ

Vir: Tjaša Travižan

Za tiste, ki vam morda koncept tovrstnih izmenjav še ni tako dobro poznan, začnimo z odgovorom na vprašanje, kaj Erasmus+ sploh je. To je program Evropske unije, namenjen zlasti mladim. Program podpira izobraževanje, usposabljanje in šport v Evropi, pa tudi izven nje. Razpolaga s proračunom v višini 14,7 milijarde evrov in tako omogoča študij, usposabljanje ter delovno izkušnjo v tujini.

Erasmus ponuja obilo priložnosti; od izmenjav, študijskih obiskov, treningov, usposabljanj, praks do t. i. "job shadowingov", pri katerih dobiš vpogled v določeno delovno mesto in spremljaš potek dela, za katerega se zanimaš. Izbir oblik obiska in prav tako tudi tematik je ogromno. Za vsakogar se najde kaj primernege. V zadnjem času sicer pri projektih prevladujejo socialne teme, vendar najdemo tudi veliko projektov na temo biologije, ustvarjalnosti in tehnologije. Iz takih projektov lahko človek res odnese ogromno znanja, če ga je le pripravljen sprejemati. Največ ti prinese ravno druženje z ljudmi iz celega sveta, saj le-to močno doprinese k osebni rasti in razgledanosti posameznika. Prav tako so Erasmus priložnosti odlično mesto za izboljšavo jezika in spoznavanje novih kultur. Vsi udeleženci

se nekako dopolnjujejo in si pomagajo, da na koncu vsak odnese čim več od posameznega projekta. Glavni namen teh projektov pa je, da udeleženec začne aktivno delovati tudi, ko se vrne s projekta. Na veliko izmenjavah, treningih in študijskih obiskih se že med samim projektnim delom razvijajo zamisli ter orodja, ki lahko omogočajo nadaljno aktivno delovanje udeleženca v svojem lokalnem okolju. Še boljše je to, da ravno udeleženci lahko podelijo nasvete za izboljšave in nove predloge za izvedbo. Takšne ideje se v lokalnih okoljih pogosto obnesejo zelo dobro.

Moja prva izkušnja z Erasmus+ projektom je bila malo po tem, ko sem dopolnila 18 let. Udeležila sem se treninga v Bolgariji na temo človekovih pravic. Tema mi je bila zares zanimiva, zato me je projekt še toliko bolj pritegnil. Čeprav sem bila v vsem tem nova, sem na lokaciji ugotovila, da je med udeleženci tudi mnogo ostalih, ki prihajajo brez izkušenj. Vendar brez skrbi, saj imaš

Vir: Tjaša Travižan

na drugi strani tudi precej zelo izkušenih sodelavcev, ki ti pomagajo na vsakem koraku in ravno zaradi katerih lahko ogromno odneseš. Čeprav smo veliko delali, smo še vedno imeli kar nekaj prostega časa, ki smo ga seveda namenili druženju. Dovolj časa je tudi za ogled gostujočega mesta in znamenitosti, saj si pogosto prvič na izbrani lokaciji ter si je nujno pogledati še kakšen delček mesta. Domov sem prinesla novo znanje, poznanstva in kar koncu največ šteje - novo nepozabno izkušnjo.

Zakaj bi predlagala udeležbo na izmenjavah? Ker je to v prvi vrsti neko edinstveno doživetje oz. izkušnja, ki bi jo moral doživeti prav vsak. S tem, ko spoznavаш nove ljudi, se širi tudi tvoj krog prijateljev in nikoli ne veš, kdaj te pot mogoče zanese po Evropi, kjer ti bi prav prišla družba ali nasvet znanke oz. znanca. Prav tako gre na izmenjavah za zanimivo obliko učenja, ki ne vsebuje tipičnega pridobivanja informacij iz knjig, saj je poudarek na učenju skozi igre in delavnice. Vse to pa lahko tudi sam uporabiš na svojih primerih ob povratku domov. Veliko odneseš o drugih kulturah, načinih življenja, prehranjevanja in si s tem širiš obzorja. Vsaka izmenjana beseda ali izkušnja iz prve roke je doživeta popolnoma drugače, kot če bi jo nekje prebral.

Kje se lahko prijaviš? Najprej razišči lokalno okolje. Sigurno obstaja kar nekaj društev (npr. DRPD), ki delujejo na območju tvojega mesta in pogosto iščejo zainteresirane za projekte. Prav tako pa obstaja veliko spletnih strani (npr. Salto youth) in društev po celotni Sloveniji (npr. Zavod Volunteridat), ki bi z veseljem koga poslali v tujino na izobraževanja.

Projekti navadno trajajo do enega tedna, zato ti to ne bo vzelo preveč časa, saj imaš ravno v študentskih letih res veliko priložnost, da to izkoristiš in si tako pridobiš novo izkušnjo.

Kaj še čakaš? Hitro se prijavi!

ERASMUS+ IZMENJAVE NAŠIH ČLANOV

Erasmus izmenjave so popularne tudi pri naših članih DNŠ-ja. Mogoče pa kakšnega bralca navdihnejo besede udeležencev nekaterih izmenjav. Prav izkušnje in besede iz prve roke so največ vredne, saj ti povedo več kot tisoč ostalih splošnih člankov. Iz izmenjav vsak odnese nekaj, ali je to nekaj, kar je pričakoval že na začetku, ali pa se lahko razplete na čisto drugačen način in še zaradi tega naredi toliko boljši vtis.

Vita se je odločila za izmenjavo v Lizboni na Portugalskem. Ta kraj je izbrala, ker je želela spoznati nove kulture in izkusiti življenje v tujini brez prevelikih obveznosti in drastičnih sprememb. Pri odločanju je bila ena od ključnih stvari tudi to, da gre nekam, kjer še ni bila nikoli in dejstvo, da se bo lahko učila novega jezika. Same priprave niso bile nič posebnega, saj je odhod sledil takoj po koncu izpitov. Na koncu se je tudi izkazalo, da je življenje tam dosti lažje in zelo hitro se je navadila na nov življenjski slog. Zaenkrat še ni izkusila vsega, kar ji ponuja sama Portugalska, je pa z izmenjavo zelo zadovoljna.

Matevž se je decembra vrnil iz polletne izmenjave na Finskem. Ta čas je prebil na Univerzi na Laponskem, v mestu Rovaniemi. S Finsko je bil povezan že pred izmenjavo, saj nekateri profesorji z njegove fakultete prihajajo iz Finske, medtem ko tudi slovenski profesorji občasno predavajo na tam. Prav zaradi teh menjav je omenjena država na severu tako popularna. Poleg mnogih prednosti študijske izmenjave, ki so mu jih predstavili profesorji, ga je tja popeljala tudi želja po odkrivanju novega, neznanega. Želel je raziskati naravo, arktični krog in hkrati doživeti pravo severno zimo. Da si je to lahko privoščil, je med izmenjavo delal tudi kot vodič za ogled severnega sija, kar mu je poleg dodatnih financ prineslo tudi mnoge nove izkušnje in kompetence. Pravi, da ima tudi univerza precej zanimiv pristop, saj so predmeti razdeljeni po sklopih in izpiti so bolj pogosti. Predavanja so večinom zastavljena debatno in ne strogo frontalno.

Vendar v okviru Erasmus+ niso mogoče le izmenjave, temveč tudi praksa v tujini.

Mark svojo prakso opravlja v digitalni agenciji v mestu Faro, na jugu Portugalske. Njegova naloga je, da skrbi za digitalno komuniciranje, objave na družabnih omrežjih in delo na poslovnem načrtu. Za prakso v tujini se je odločil predvsem zato, da bi spoznal nove ljudi, pridobil življenjske izkušnje in delal na izboljšanju svoje angleščine. Praksa v tujini mu poleg dodatnih kompetenc omogoča tudi cenejše potovanje. Pravi, da je to priložnost, ki se jo res splača izkoristiti.

NASVETI ZA IZMENJAVO

01

PRIJAVA: Svetujemo ti, da se odločiš za letošnjo izmenjavo. Četudi pred odhodom nisi v to povsem prepričan, ti bo pol leta čisto prehitro minilo. Če pa slučajno temu ne bi bilo tako, se lahko vedno tudi predčasno vrneš.

02

NASTANITEV: Začni jo iskati pravočasno, zlasti v dražjih in bolj nasičenih mestih. Ker so spletne prevare precej pogoste, bodi vedno pozoren tudi na to in se z lastniki stanovanj poskušaj dogovoriti na čim bolj siguren način.

03

FAKS: Poskušaj najti čim več predmetov, ki se bodo ujemali s tvojim predmetnikom na faksu v Sloveniji, saj boš tako imel poleti čim manj dela. Če imaš le možnost, se kljub temu, odloči za kakšen predmet, ki te zanima, vendar ga pri nas nimaš možnosti izbrati.

04

PRIJATELJI: Zagotovo bo sočasno s tabo na izmenjavi še kar nekaj drugih Slovencev. Ne poskušaj se povezati le z njimi in izolirati od ostalih, kajti na ta način boste izgledali precej nedostopni in ne boste doživeli toliko pristnega druženja z ostalimi študenti.

05

POTOVANJA: Izkoristi novo, nepoznano državo za mnogo raziskovanja, a le kadar nimaš faksa. Obišči vsa mesta in vse sosednje države, poskušaj njihovo lokalno hrano in se imej noro!

ZGODBA ŠKISOVE TRŽNICE

J. ŠKUFGA

Skorajda ga ni študenta, ki ne bi vsaj enkrat tekom študijskih let obiskal Škisovo tržnico, tako da je nesmiselno na dolgo in široko razlagati, za kaj sploh gre. Res pa je, da malokdo zares pozna samo ozadje in zgodovino prireditve, njene začetke ter izzive, s katerimi so se organizatorji soočali skozi vsa ta leta.

Za vse tiste, ki Škisove tržnice ne poznate, čisto na kratko o prireditvi: do danes se je odvijalo natanko 22. Škisovih tržnic, skupna komponenta vseh je nedvomno poudarek na študentskih klubih, ki čez dan skrbijo, da obiskovalci niso lačni in žejni. Vsak klub predstavi svoje avtohtone pijače in jedače, poleg okusov pa obiskovalci spoznajo tudi različna narečja, predvsem pa nove ljudi. Še posebej pride do izraza utrip študentske mladosti v večernih urah, ko se obiskovalci zabavajo ob domačih in tujih zvokih glasbe. Pomemben del prireditve pa so seveda še eko pridih, dobrodelna nota ter mednarodna komponenta.

Škisova tržnica se je v svoji zgodovina pojavila na več lokacijah po Ljubljani, tako v Rožni dolini, v parku Tivoli, na zelenici Letnega telovadišča Ilirija, pa tudi na drugi strani Ljubljane, za Bežigradom, na Kardeljevi ploščadi. Prav vsaka lokacija je imela edinstveno energijo in je bila nekaj posebnega za obiskovalce. Kako pa se je vse skupaj sploh začelo?

Začetki segajo v leto 1998, ko so se aktivisti Zveze ŠKIS odločili, da študentom, predvsem študentskim klubom, ponudijo nekaj novega, edinstvenega – prireditev, na kateri bi se lahko klubi povezali med sabo in se predstavili celotni Sloveniji. Nastala je takrat imenovana Študentska

Vir fotografije: arhiv DNS

tržnica. Potekala je v samem središču študentskega življenja – med študentskimi domovi v Rožni dolini. Škisova tržnica je skozi leta spisala mnogo različnih, zabavnih, prijateljskih in povezujočih zgodb. Seveda so se v preteklosti pojavljali vedno novi izzivi, od neugodnih vremenskih razmer do selitev prireditve in finančnih težav. Neprekinjeno iskanje rešitev se je odražalo v trdi koži organizatorjev, ki so bili vključeni v oblikovanje zgodbe, hkrati pa je posledično pomenilo tudi vsako leto večjo in boljše prireditev.

Do danes je prireditev obiskalo že skoraj pol milijona obiskovalcev, teh pa se z vsakih študijskim

letom zvrsti vedno več. Ker bo letošnja Škisova tržnica zaradi varnostnih ukrepov odpovedana, vas vabimo, da se nam pridružite na Škisovi tržnici 2021, za katero verjamemo, da bo še večja in še boljša od vseh doslej.

Vir fotografij 2,3 in 4: <http://www.skisova-trznica.si/gallery/2018/>

ŠKISOVA DELAVNICA: KORONA - PRILOŽNOST ALI BREZNO ZA KLUBSKE PROJEKTE?

Vir fotografije: arhiv DNŠ

S pojavom novega koronavirusa so se najverjetneje dodobra zamajala tla prav vsakemu sleherniku, mnogoteri podjetja in organizacije pa so morala docela spremeniti način delovanja in svoje že utečene postopke in navade prilagoditi na nove okoliščine. Nič drugače ni bilo s študentskimi društvi, katerih člani smo se morali spriznati, da bo obdobje, ki prihaja, zaznamovalo odpovedovanje in prestavljanje že obstoječih projektov ter odkrivanje tople vode pri izumljanju novih, doslej nepoznanih.

V ta namen je Zveza študentskih klubov Slovenije, ki pod svojim okriljem združuje 51 študentskih klubov (in pet pridruženih članov), na kratko tudi Zveza ŠKIS, organizirala delavnico, katere cilj je bil ugotoviti težave, ki lahko nastopijo ob prilagojenem načinu delovanja in vse morebitne priložnosti aktualnih razmer ter navsezadnje med sabo podeliti primere dobrih praks in navdihniti ostale aktiviste za nadaljnje delovanje.

Eden izmed priljubljenih načinov, s katerim si študentje pomagamo pri organizaciji projekta, je delitev poteka projekta na letne čase. Na delavnici nas je zanimalo predvsem, katere aktivnosti znotraj posameznih faz bo glede na trenutne okoliščine potrebno prestrukturirati (označeni z zvezdico (*)).

ZIMA

ideja

preverjanje možnosti za izvedbo projekta*

prepoznavanje potreb po projektu*

želja za izvedbo projekta

POMLAD

vzpostavljanje projektne ekipe*

povezovanje s potencialnimi partnerji*

vsebinsko in finančno načrtovanje*

razmislje o možnih zapletih*

POLETJE

zelena luč za izvedbo

redni sestanki projektne ekipe*

učinkovita in redna komunikacija* s partnerji
dosledno izpolnjevanje nalog iz projektnega načrta

JESEN

evalvacija*

arhiviranje

kvalitetna izvedba in zadovoljna ciljna publika
izpolnitev obveznosti

Nadalje smo govorili o pomenu SWOT analize, ki jo moramo ponovno izdelati in pri kateri moramo upoštevati vse aktualne značilnosti, da se lahko kar se da izognemo težavam nastale situacije in kar najbolje izkoristimo njene prednosti. Na eni strani imamo zunanje dejavnike (External Origin). Ti so neodvisni od nas in nanje nimamo vpliva (v trenutnem primeru je to pojav novega koronavirusa). Znotraj teh ločimo grožnje (Threats), ki negativno vplivajo na delovanje društva (v tem primeru so to lahko manjša izbira izvedljivih projektov, zmanjšana količina koncesijskih dajatev, omejenost projektov na digitalne različice...) in pa priložnosti (Opportunities), ki delujejo v korist društva (splošno pomanjkanje idej članov, kaj početi v času karantene, povečana dostopnost ljudi na družbenih omrežjih, manjši stroški online projektov...). Na drugi imamo notranje dejavnike (Internal Origin), na katere lahko imamo vpliv sami. Te delimo na slabosti (Weaknesses), ki so za društvo škodljive (v tem primeru so to splošni upad zagnanosti in samoiniciativnosti aktivistov, nezmožnost sej v fizični obliki, omejena komunikacija...) in prednosti (Strengths), ki

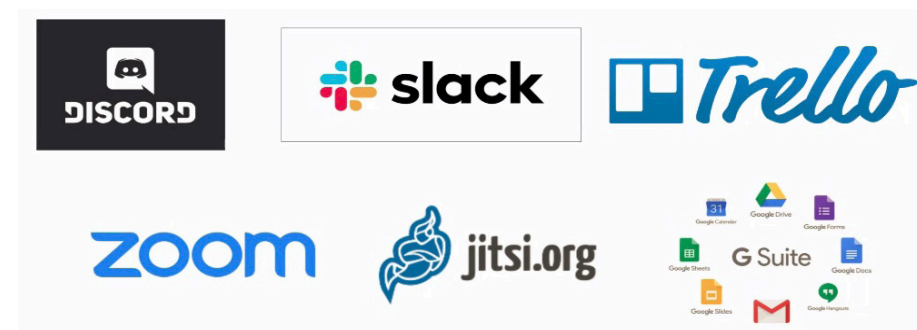
SWOT ANALYSIS

Vir: <https://www.slideshare.net/digitalmarketingit/the-elementary-yet-empowering-swot-analytics-in-digital-marketing>

so za društvo koristne (več časa aktivistov, večja pripravljenost za delo zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, večja odzivnost aktivistov...).

Za zaključek smo navedli še nekaj tehničnih pripomočkov, ki nam lahko lajšajo samo komunikacijo med aktivisti in so v trenutnem obdobju še kako pomembni:

Vir: arhiv ŠKIS

NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE

T. TRAVIŽAN

Princ Edward:

“Formalna izobrazba da znanje, neformalna pa modrost.”

Načelo, na katerem temelji sistem vzgoje in izobraževanja v Sloveniji, je načelo vseživljenskega učenja za vse. Izobraževanje posameznika torej poteka skozi celotno življenje, v različnih okoljih in oblikah (Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji, 2011). V sodobni družbi je temeljnega pomena, da vsak posameznik pridobi kakovostno splošno izobrazbo in znanje. Potrebuje namreč trdno osnovo, da bo lahko kos vsem zahtevam, ki jih predstavljajo hitre spremembe v današnji družbi. To osnovo predstavlja kakovostno in široko znanje, ki ga nudi predpisani kurikulum ter ga dopolnjuje neformalno izobraževanje.

Izobraževalne metode, ki jih uporabljajo pedagogi v neformalnem izobraževanju, so običajno manj klasične in bolj inovativne (Cepin, 2004) ter bolj prilagojene posameznikovi občutljivosti, doživljajski bližini ter aktivnosti (Berce-Golob, 1993). Vsebine v neformalnem izobraževanju običajno niso vnaprej določene, ampak jih določajo udeleženci v sodelovanju z mentorjem. Pristop je v tovrstnem izobraževanju najpogosteje individualen. Tako s strani pedagoga kot udeleženca dejavnosti. Torej, najpogosteje pedagog individualno poučuje in svetuje, udeleženec pa individualno ustvarja.

Prek individualne metode dela pedagog oziroma mentor spremlja razvoj posameznika, učenčev individualni izraz in napredek pa je tako bolj opazen.

Neformalna izobrazba v našem prostoru postaja vedno bolj razširjena oblika pridobivanja dodatnih znanj in kompetenc. Kljub temu, da neformalna izobrazba ne omogoča veljavne kvalifikacije, je pri nas vse pogosteje priznana kot posameznikova strokovna kompetenca in predstavlja dopolnitev formalni izobrazbi. Neformalno izobraževanje posamezniku ponuja možnost, da formalno pridobljeno znanje personalizira oziroma ga dopolni glede na svoje želje in potrebe. Tudi pri iskanju zaposlitev ima neformalna izobrazba čedalje večjo vlogo, saj so delodajalcem čedalje pomembnejše kompetence posameznika na različnih področjih. (Cepin, 2004). Če želimo konkurirati na trgu dela, je dodatno vlaganje v naše znanje bistvenega pomena. Poleg dodatnih predavanj, konferenc in delavnic, ki vam jih ponuja fakulteta ali študentska organizacija, izkoristite tudi možnosti, ki jih ponujajo javni zavodi in druge organizacije v kraju šolanja ali pa v domačem kraju. Tudi v Novem mestu imamo veliko tovrstnih zavodov, ki skrbijo za dodatno usposabljanje ali izobraževanje posameznika.

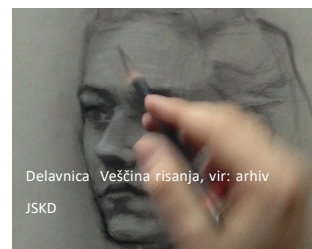
VIRI:

Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji. (2011). Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.

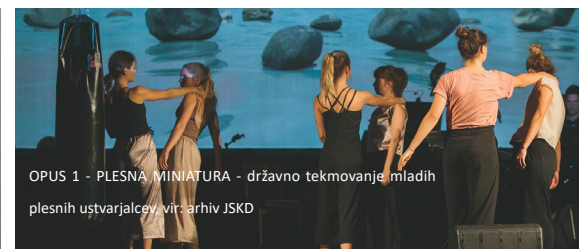
Berce-Golob, H. (1993). Likovna vzgoja. Načini dela pri likovni vzgoji. Ljubljana: Državna založba Slovenije. Cepin, M. (2004).

Neformalno izobraževanje. Ljubljana: Salve, Društvo mladinskih ceh.

JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI, ENOTA NOVO MESTO

Delavnica Veščina risanja, vir: arhiv JSKD

OPUS 1 - PLESNA MINIATURA - državno tekmovanje mladih plesnih ustvarjalcev, vir: arhiv JSKD

Poslanstvo Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti JSKD (v nadaljevanju JSKD) je, da skrbi za strokovno, izobraževalno in predstavitveno delovanje ljubiteljske kulture za vse umetniške zvrsti, od vokalne in instrumentalne glasbe, gledališke in lutkovne umetnosti, sodobnega plesa in folklo, literature, likovne in filmske umetnosti. Vse z namenom medsebojne primerjave in vrednotenja dosežkov ter spodbujanje ustvarjalnosti kulturnih društev in posameznikov.

Posebno skrb namenjamo tudi različnim izobraževalnim programom za mladino. Veliko programov se odvija na območju novomeške območne izpostave JSKD Novo mesto, ki ima sedež na Novem trgu 5 / KC Janeza Trdine.

VEŠČINA RISANJA IN SLIKANJA // Program je oblikovan kot priprava na sprejemne izpite za vse umetniške univerzitetne študije: ALUO, PEF, arhitektura, krajinska arhitektura, notranji design in drugo. Vsebinsko na tečaju predelamo vse ciljne naloge, ki jih bodoči študent potrebuje, da zadosti akademskim kriterijem za sprejem na študij.

MLADINSKA FILMSKA DELAVNICA - ANIMACIJA // Program smo soustvarili skupaj z Anton Podbevšek Teatrom in docentom na Akademiji umetnosti, UV v Novi Gorici Koljo Saksida. Na delavnici se dijaki spoznajo s procesom priprave, ustvarjanja, realizacijo in postprodukcijo (animiranega) filma.

SODOBNI IZRAZNI PLES // Znotraj plesne dejavnosti si na JSKD prizadevamo, da spodbujamo predvsem sodobni ples, ki temelji na razvijanju ustvarjalnega izražanja skozi gib. Veliko vlogo pri zbiranju plesnega materiala ima vseskozi tudi ustvarjalčeva kreativna misel in smisel za improvizacijo. Razpisane plesne delavnice so namenjene mladim plesalcem in mentorjem mladinskih plesnih skupin. Plesne koreografije mladi lahko predstavijo na državnih srečanjih, revijah oz. tekmovanjih kot npr. OPUS 1 – PLESNA MINIATURA (Ljubljana), ODPRTA PLESNA SCENA (Maribor) in FRONT@ sodobnega plesa (Murska Sobota).

FESTIVAL MLADE LITERATURE – URŠKA // Vsako leto je objavljen razpis. Regijska srečanja mladih

avtorjev v okviru enodnevnih srečanj in delavnic vodijo uveljavljeni pesniki, pisatelji, profesorji in kritiki. Namenjene so vsem, ki pošljejo svoje literarne prispevke na natečaj. Najboljša dela so izbrana za državno srečanje, avtorju najboljše/ga med finalisti JSKD natisne prvenec.

MENTORJEVA PREVAJALNICA // Delavnice iz francoskega, angleškega, nemškega, španskega, slovaškega in nizozemskega jezika. Delavnice prevajanja leposlovja z manjšimi skupinami prevajalcev začetnikov vodijo priznani mentorji in prevajalci.

MENTORJEV FEFERON // Razpis za najboljšo protestno pesem in družbeno satiro.

V okviru **ŠTUDIJSKEGA CENTRA** na JSKD skrbimo za aktivno ustvarjalnost in razvoj ustvarjalnih kapacitet in strokovnih standardov ter širjenje in povezovanje izobraževalnih, raziskovalnih, založniških in rezidenčnih programov. V času hitrih sprememb je tudi na področju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti postalo dodatno usposabljanje pomemben del prilagajanja in iskanja novih izzivov. Nudimo možnost pridobivanja novih znanj in kompetenc. Med priljubljene izobraževalne programe sodijo še: delavnice kreativnega pisanja, šola gledališke igre, plesna šola, šola za režiserje in mentorje, cinema campus, scenarijski laboratorij itd.

Vse informacije na www.jskd.si ali pa na sedežu JSKD, OI NOVO MESTO, Novi trg 5, Novo mesto // oi.novo.mesto@jskd.si 07 39 30 380, 040 210 626.

MLADINSKI CENTER OTON

Na Župančičevem sprehajališču, na koncu atletskega igrišča, ob reki Krki, v hiši, ki je bila nekoč namenjena športnim društvom in se je imenovala Dom športov, je sedaj urejen Mladinski center Oton.

Sodobni mladinski centri so locirani v urbane sredine, v bližino rekreacijskih parkov, kulturnih hramov in mestnih družbenih središč. V tem pogledu je idealna lokacija Loka oz. Dom športov na Loki. MC Oton je lociran ob sprehajalno – rekreacijski poti na Župančičevem sprehajališču, v bližino igrišč za odbojko na mivki, košarko, plezalne stene, pumptracka, ziplininga...

POGLEJ
OTO!

OTON
mladinski center novo mesto
župančičevo sprehajališče 1
novo mesto

Vir fotografij: 1 in 2: arhiv MC Oton

Za potrebe mladinskega dela sta urejena dva večja prostora; dnevna soba in večnamenski prostor. V dnevni sobi v pritličju je urejen kuhinjski otok, kjer izvajamo kuharske delavnice in manjši šank, kjer bomo ob večjih dogodkih stregli izključno brezalkoholne napitke in kavo. V večnamenskem prostoru boste našli svoj prostor vsi, ki ga potrebujete za različne delavnice, predavanja, učenje, ples, jogo...

Programi v MC Oton pokrivajo različne dejavnosti: kuharske delavnice, delavnice ročnih spretnosti, šiviljske delavnice sedalnih vreč Koobus, izobraževalne in ustvarjalne delavnice na področjih aktivnega državljanstva, zdravega načina življenja, umetnosti in kulture, razvoja lokalne umetniške in kulturne dejavnosti, razvoja lokalne športne in rekreacijske dejavnosti, glasbene delavnice, izboljšanje fizičnega in mentalnega prostora Novega mesta

V prostorih MC Oton imajo svoje pisarne Mladinski center LokalPatriot, Društvo tabornikov Rod gorjanskih tabornikov, Društvo za pomoč mladim z motnjo pozornosti in hiperaktivnostjo Eternia in Mavrični bojevniki, Košarkaški klub Krka Novo mesto in Društvo novomeških študentov.

Vrata so odprta za vse, ki bi želeli sodelovati ali celo ustvarjati projekte!

Pomembno je, da se pod isto streho sinergijsko povežejo skupine in posamezniki, ki že delujejo na področju mladinskih dejavnosti in lahko svoje programe medsebojno povezujejo, nadgrajujejo in bogatijo.

RAZVOJNO IZOBRAŽEVALNI CENTER NOVO MESTO

Razvojno izobraževalni center (RIC Novo mesto) je v preteklih šestdesetih letih delovanja prerasel v andragoško središče z raznovrstno programsko ponudbo in prepoznavno razvojno dejavnostjo.

Dejavnost prednostno izvajamo za občane matične občine, občasno pa delujemo tudi v sosednjih občinah, saj je del naših projektov zasnovan širše. V zadnjih letih je dejavnost vse bolj usmerjena tudi na območje celotne JV regije, Slovenije in tudi Evrope.

Z našo ponudbo zagotavljamo odraslim možnosti za pridobitev različnih stopenj izobrazbe (od osnovne šole dalje), podporo in pomoč pri učenju (svetovalno središče, središče za samostojno učenje, borza znanja, učna pomoč) ter različna znanja za prosti čas in boljše kvaliteto življenja.

Za izvajanje programov formalnega in neformalnega izobraževanja, razvoj lastnih programov, umeščanje novih oblik in možnosti izobraževanja in vseživljenjskega učenja, projektno delo ter podporne dejavnosti v izobraževanju in učenju odraslih skrbi ekipa stalno zaposlenih strokovnih in administrativno-tehničnih delavcev, projektnih sodelavcev, javnih delavcev in številni zunanji sodelavci.

Skrbno načrtujemo in nenehno izboljšujemo raznovrstne možnosti za učenje in izobraževanje odraslih, uvajamo sodobne pedagoške pristope, spodbujamo strokovno usposobljenost naših predavateljev in skrbimo za prijetno učno okolje. V preteklem letu smo na RIC-u vzpostavili tudi točko, namenjeno mladim, ki potrebujejo karierno svetovanje in ostale informacije, povezane z načrtovanjem njihove kariere.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

NEKAJ NOVEGA na področju karierne orientacije mladih Informiranje, svetovanje in izobraževanje na področju karierne orientacije mladih v RIC Novo mesto 2019 - 2022

V RIC Novo mesto je vzpostavljena točka **Kariernega centra za mlade »VšečKAM in GREM«**, kjer mladim med 6. in 19. letom starosti nudimo informiranje, individualno karierno svetovanje in poučne delavnice za razvijanje poklicnih interesov, za učinkovito načrtovanje njihove kariere.

Kako nas spoznate:

Vse aktivnosti so za udeležence **BREZPLAČNE**, saj karierni center za mlade sofinancira Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada v obdobju 2019 – 2022.

Naši kontakti:

RIC Novo mesto, Topliška cesta 2,

8000 Novo mesto

Brezplačna tel. številka: 080 7189

Svetovalki:

Tea Sulič (tea.sulic@ric-nm.si)

Tina Strnad (tina.strnad@ric-nm.si)

Projektni partnerji:

RAZVOJNO
IZOBRAŽEVALNI
CENTER NOVO MESTO

PRIZMA
Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih
možnosti

PODIJETNIŠKI
INKUBATOR
KOČEVJE

NOVUS

Kje nas vidite:

<https://www.facebook.com/VšečKAM-in-GREM-Karierni-center-za-mlade-112181760166746/>

vseckamingrem

Osnovnošolci, srednješolci in svetovalni/strokovni delavci vabljeni, kontaktirajte nas na točki RIC Novo mesto in si zagotovite dodatne aktualne koristne informacije o zanimivih perspektivnih poklicih, izobraževalnih programih in s pomočjo aktivnosti spoznajte poklice za lažje nadaljnje karierno odločanje.

LOKALPATRIOT IN GALERIJA SIMULAKER ODSKOČNI DESKI V SVET VRHUNSKE KULTURNE PRODUKCIJE

LOKALPATRIOT

Vir fotografij 1 in 2: arhiv Lokal Patriot

V letu 2020 Novo mesto praznuje pomembno obletnico, 100 let novomeške pomladi. Kopica genialnih posameznikov iz pretežno kulturniških krogov je leta 1920 s kulturno-umetniško manifestacijo postavila temelje kulturnim gibanjem tako v Novem mestu, kot tudi v celotni Sloveniji. Najbolj znana imena tistega časa so med nami vsakodnevno prisotna še danes, po njih so poimenovane nekatere glavne novomeške kulturne inštitucije. Jakčev dom, Anton Podbevšek teater, Knjižnica Mirana Jarca so le nekatere med njimi. Novo mesto je mesto kulture. Novomeška publika je od nekdaj kulturno izobražena, razgledana in temu primerno zahtevna. Temu primerna je tudi kakovost novomeške kulturne produkcije, saj je matematika preprosta - premalo kakovostni kulturniki v Novem mestu hitro odpadejo.

Pomemben del novomeških kulturnih izvajalcev in odjemalcev so vedno predstavljali študenti. Tako je Društvo novomeških študentov na prelomu tisočletja povleklo

za novomeško (in širšo) kulturo dve ključni potezi – ustanovilo je dva zavoda, Založbo Goga in LokalPatriot, ki po več kot dvajsetih letih delovanja še vedno predstavljata dva izmed stebrov novomeške kulturne produkcije, iz njunih krogov pa je izšlo mnogo prepoznavnih slovenskih kulturnih ustvarjalcev in kulturnih delavcev.

Zavod LokalPatriot je bil ustanovljen leta 1998, klub pa je vrata na prvotni lokaciji odprl že leta 2000 (torej letošnje leto tudi za klub predstavlja pomembno obletnico). Kmalu po zagonu je postal zbirališče napredno misleče novomeške mladine ter pomemben »opinion maker« in »trendsetter« predvsem na področju glasbenega ustvarjanja. V klubu so že od začetka na najboljši odziv navadno naleteli lokalni glasbeni junaki, veljalo pa je, da se koncertov v »Patriotu« ne spušča, tudi kadar je tam igral band, ki ga publika predhodno ni dobro poznala – večina je ob koncu večera domov odšla z novo CD ploščo za domačo zbirko. Klubska ekipa je s

svojo ustvarjalnostjo in izjemnim poznavanjem glasbene scene skrbela za kakovosten program, ki se ga ne bi sramoval niti kakšen večji klub, poleg tega pa zagnala tudi nekaj festivalov, ki obstajajo še danes, predvsem velja izpostaviti festivala Jazzinty in Fotopub. Obenem je bil klub vedno tudi prostor za druženje, kjer se je igral tarok in šah, kjer so se ob torkih gledali (včasih obskurni, a zato nič manj kakovostni) filmi, kjer so se odvijali pogovorni in potopisni večeri ter še marsikaj. Leta 2006 se je klubu pridružila še galerija Simulaker, s čimer sta Novo mesto oziroma širša dolenska regija nedvomno okrepila prisotnost na zemljevidu tistih slovenskih krajev, ki kontinuirano negujejo in razvijajo sodobno likovno produkcijo. Danes program galerije Simulaker spada med naprednejše v slovenskem prostoru, vizualne vsebine pa vse pogosteje dopolnjujejo tudi intermedijske razstave. Možnosti in polja umetniškega ustvarjanja v današnjem času so skorajda neomejena, zato tudi galerija Simulaker vseskozi pogleduje v prihodnost in s programom skuša slediti sodobnim trendom, ki spodbujajo družbeno angažiran in kritičen premislek, ki je v sodobni družbi nujno potreben.

Pomembno je poudariti, da so vsi zgoraj naštetih presežki plod dela študentov, ki so skozi različne generacije ustvarjanja v klubu LokalPatriot in galeriji Simulaker na svojih delovnih področjih postali strokovnjaki. Poleg

že omenjenih glasbenikov, glasbenih skupin, umetnikov in umetniških skupin ter ostalih avtorjev so iz klubskih vrst izšli tudi vrhunski tonski mojstri, mojstri luči, organizatorji dogodkov in mnogi drugi. LokalPatriot je in še vedno predstavlja poligon, kjer je dobrodošel vsakdo, ki želi s svojimi idejami in delom nekaj dodati v mozaik novomeške kulturne zgodovine, sedanosti in prihodnosti. Čar dela v LokalPatriotu je ravno v različnosti sodelavcev, njihovih pogledov, želja in okusov, ki skupaj tvorijo ustvarjalno okolje v katerem se rojevajo vedno nove ideje. Nujni skupni imenovalec je zgolj eden – kakovost. Kakovost je vodilo, ki v novomeški kulturni krajini zaseda osrednje mesto že vsaj stoletje in kakovostne ideje bodo v zavodu LokalPatriot vedno dobrodošle. Kdove, morda se ravno v tem trenutku med mladimi Novomeščani skriva naslednja generacija novomeške pomladi.

Vir: Galerija Simulaker

100 LET PO VDRU NOVOMEŠKE POMLADI V POVOJNE GROZOTE

F. ŠOBAR

NOVO MESTO – Letos obeležujemo Novomeško pomlad, umetniški dogodek, ki je pred 100 leti prepihal tedanjo deželno umetnost in presegal njene okvire. V dolenski prestolnici bomo obujali spomin na eno najpomembnejših obdobjev in gibanj v Novem mestu po prvi svetovni vojni, ki velja za prebujevalnico narodne zavesti.

Vir: kamra <https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/miran-jarc-in-novomeška-pomlad.html>

Po prvi svetovni vojni civilistom ni ostalo nič drugega kot škoda in nenehen strah pred grozotami. Več kot razumljivo je bilo, da se je med ljudi naselilo hotenje, da se morija, kakršno so jo doživljali, nikoli več ne ponovi. Umetniki so dve leti po koncu vladanja vojaške drhali imeli dovolj skrivanja, etično so začeli obsojati uporabo sile in zahtevali, da uniformiranci ne bodo nikoli več orali po človeškem dostojanstvu. Sprejemanje takega mišljenja mladih novomeških umetnikov je bilo brez zadržkov podprto tudi s strani starejših uveljavljenih umetnikov.

Umetniško dogajanje so organizirali v Klubu dolenskih visokošolcev, na ves glas so zahtevali, da nova država s pomočjo umetnosti kultivira svojo neobčutljivost. Zahtevali so, da se iz življenja izključi barbarizem in se uvede umetnost na vse ravni življenja. Da postane umetnost osrednje vodilo, duhovni

nosilec modernega življenja. Zahtevali so, da vstopi v življenje nova duhovna zavest, ki naj bi bila globoka misel, izhajajoča iz evropskega humanističnega bitja, ne pa zatohla politična religija, ki bi se opirala na preteklost. Mladim novomeškim umetnikom se je pridružil slikar in kulturni buditelj Rihard Jakopič. Z njegovo podporo so izpeljali umetniški dan, ki je presegal okvire tedanje slovenske umetnosti in s svojo sporočilnostjo javno in politično preplavil vso Slovenijo. 26. septembra 1920 so se v Novem mestu pojavili zametki avantgardne umetnosti na slovenskem. Za vse to je bila kriva skupina mladih novomeških kulturnikov, z njihovim enodnevnim umetniškim podvigom. Organizirali so prvo pokrajinsko umetniško razstavo v Vindišerjevem salonu v Kandiji, kjer so se predstavili mladi likovniki, med drugimi tudi Božidar Jakac in Marjan Mušič. Glasbeni popoldan se je odvil na gradu

Kamen, v prvem slovenskem Narodnem domu, zgrajenem leta 1865, pa je bil literarni večer avantgardističnega pesnika Antona Podbevška in pesnika Mirana Jarca. Nastopom so sledile burne razprave o umetnosti, njenem bistvu in pomenu za človeka in družbo. Novomeška manifestacija, je v svoji napovedi izžarevala umetniško željo prek ekspresionističnega izražanja in je zamisel o novi umetnosti, ter razmislil o človeku po prvi svetovni vojni združila v gibanje.

Umetniška in kulturna slovesnost, ki je šele kasneje dobila ime Novomeška pomlad, je bila prva v državi SHS, ki si je izborila popolno umetniško avtonomijo. V zgodovini umetnosti bo ostala pomembna zaradi avantgardistične geste. Poleg osrednjega dogodka kot Novomeško pomlad, označujemo tudi vse kulturne in umetniške prireditve jeseni leta 1920 v Novem mestu, ter kot nepogrešljiv začetek duhovnega preporeda slovenske umetnosti po prvi svetovni vojni in ustvarjalno gibanje novomeške mladine še več let po vojni.

Ta generacija umetnikov, popolnoma predanih umetnosti, je s svojimi kulturno umetniškimi dejanji sodu prebila dno in razburkala celotno slovensko javnost in prodrla vse do evropske avantgardne zgodovine.

Ob letošnji stoti obletnici manifestacije se bo odvijalo več kulturnih prireditev, ki bodo ozaveščale kako pomembna je bila ta avantgarda in novomeški umetniki. To lahko potrdi direktor knjižnice Mirana Jarca, ki pravi: »da je Novomeška pomlad nek lokalni ponos, vir upravičenega lokal patriotizma. Je del identitete tako novega mesta kot Novomeščanov, saj se dnevno srečujemo z njenimi akterji. Te so trajno merilo in navdih za prihodnje generacije.«

Novomeška pomlad sto let po tistem, ko se je zgodila, še vedno izraža svojo osvobodilno energijo tako na območju Novega mesta,

kot tudi širom Evrope. Manifestacija mladih umetnikov s svojimi absurdnimi intelektualnimi stališči je bila daleč od moralistične ideje miru; ampak le zakaj bi morali umetniki po vojnih grozotah operirati s pretirano človeško sentimentalnostjo?

Kaj pa napoveduje Občina Novo mesto za tematsko leto 100 let novomeške pomladi?

Septembrsko osrednjo slovesnost pripravlja Anton Podbevšek Teater. V knjižnici bodo prirejali z novomeško pomladjo obarvane četrtke oziroma pogovorne večere Novomeška pomlad, na katerih bodo skupaj z že uveljavljenimi posamezniki predstavljali mlade umetnike. Pripravili bodo kulturno značko Novega mesta, ki bo simbolno povezovala in nagradjevala obiskovanje mestnih kulturnih ustanov. Knjižnično pročelje bodo barvno osvetlili, pred knjižnico pa bodo ob 120-letnici rojstva Mirana Jarca odprli razstavo o tem pesniku in akterju novomeške pomladi. Prazne izložbe mestnega središča pa izkoristili za razstavišča. Obletnici bodo posvetili eno od izdaj lokalne revije Rast.

Dolenski muzej bo priložnostno pripravil poskus retrospektive 1. pokrajinske umetniške razstave v Novem mestu z naslovom Prva pokrajinska umetniška razstava 100 let pozneje in razstavo, ki bo podrobno predstavila akterje novomeške pomladi.

Vir: www.novomesto.si

KLIC

Sedela je samo kakšen slab meter od mene, z rokami se je naslanjala na točilni pult, pogled ji je lezel gor in dol po mišičastem natakarkarju, ki je brisal kozarce in najbrž čakal na boljše čase. Pila je martini. Hotel sem biti zrno sladkorja na njenih ustnicah. Vedela je, da jo gledam. Ni reagirala. Malce bolj je prekrizala noge. Imela je lepo koleno, z majhno brazgotino na sklepu. Prekrila si jo je s pudrom. Zanimivo, na kaj vse je mislila. Hotel sem vedeti, če je samska. Iskal sem znake. Metuljčke na njenem vratu. Pogleda, ki jih je pošiljala okoli, kajti nisem je samo jaz opazil. To niso bili samski pogledi. Z očmi nas je švrkala kot majhne psičke, ki vedno pridejo nazaj. Tudi mi smo vedno pogledali nazaj. Samo ona je odmaknila pogled dovolj hitro, da smo otrpnili. In se potopili nazaj v kozarce.

Vstala je in šla na WC. Natakarkar jo je zelo očitno pogledal v rit.

»Samo zažvižgati še moraš, čapo,« sem mu rekel.

»Ko te vidim, ko nisem na delu, ti jebem mater,« je rekel in zarožljalo je, ko je z ogromnim pečatnim prstanom potrkal po točilnem pultu. Nje pa še vedno ni bilo nazaj. Sekunde so minevale zelo počasi. Imel sem občutek, da je lokal potihnil. Kot da bi vse čakalo nanjo. Takrat se je pult rahlo stresel. Vibriral ji je mobilni. Majhen, z očitno neserijskim, živo roza ohišjem. Natakarkar je nekam odšel. Nihče me ni gledal. Hotel sem samo videti, kdo kliče. Stegnil sem roko in ga pograbil. Adrenalin mi je švignil po žilah in delno sem se vzburlil. Na zaslonu je utripalo

– LJUBI. Že sem stegnil roko, da bi ga dal nazaj. A natakarkarja še ni bilo. In mogoče je bilo zadnje pivo res za pogum. Preveč poguma. Oglasil sem se.

»Halo,« sem rekel.

»Katarina? Halo? Kdo je to?« je rekel moški glas.

»Njen fant,« sem malce hripavo odgovoril. Tresel sem se od razburjenja. Videl sem natakarkarja, ki se je vračal in buljil v listek z naročili.

»Nimam časa za zajebancijo. Res ne. Povej ji, da so ji fotra v bolnico odpeljali. Infarkt. Lahko da bo umrl. Naj čim prej pokliče mamo.«

Zveza se je prekinila. Dvignil sem pogled. Natakarkar me je gledal. Pečatni prstan se mu je svetil pod neonsko svetlobo lokala. Čisto počasi sem stegnil roko in položil mobilni nazaj na njegovo

prejšnje mesto, strmeč v natakarkarjeve oči, on pa je nepremično strmel vame in pomival posodo. Takrat se je vrnila. Še preden sem jo videl, sem slišal klikot visokih pet. Sedla je in prekrizala roke. Tokrat ni strmela v nikogar. Oči je imela rahlo priprte. Čutil sem kapljice pota, ki so se mi začele nabirati na čelu.

Natakarkar je zaprl pipo in si obrisal roke. Približal se ji je. Najprej je malce umaknila glavo, vendar ji je nekaj šepnil in se približal njenemu ušesu. Začel je nekaj mrmrati. Pogledi so ji začeli uhajati proti meni. Tudi ona mu je nekaj razburjeno pripovedovala. Zazrl sem se v svoje pivo. Slišal sem, kako je vstala in naredila dva koraka. Čutil sem jo, da stoji tik poleg mene. Pogledal sem natakarkarja. Stal je s prekrizanimi rokami, napenjal biceps in se mi režal.

»Oče vam umira. V bolnici je. Pokličite mamo,« sem rekel, strmeč predse. Natakarkarjev nasmeš je izgubil. Spustil je roke ob telo. Rahlo se je stresel. Minilo je nekaj sekund. Slišal sem samo njeno globoko dihanje.

»Hvala,« je naposled rekla. Iskreno. Glas se ji je rahlo zatresel. Pospravila je telefon v torbico in s hitrimi koraki odšla iz lokala.

Z natakarkarjem sva spila pivo na moj račun. Nato je plačal on. Pa spet jaz. V lokalu sva ostala še potem ko so že vsi gosti odšli, in natakarkar je pogasnil skoraj vse luči. Sedela sva v temi. Nekako lažje sva pila, če se nama ni bilo potrebno gledati v oči.

Ylir: Nejc Gazvoda, Vevericam nič ne uide, naslovnica

Kuhanje je za nekatere študente prava nočna mora.

Večina se poslužuje ugodnosti študentskih bonov, vendar se kaj hitro lahko zgodi, da jih zmanjka, sploh v času izpitnega obdobja.

Kaj storiti potem?

Za vas imamo zdrav, enostaven in hiter recept za pravo slastnega kosila.

Vir fotografije: <https://www.schwartz.co.uk/recipes/Chicken/italian-chicken-ricotto>

ŠTUDENSKA RIŽOTA S PIŠČANČEM IN ZELENJAVO

A. MLAKAR

SESTAVINE ZA 1 OSEBO

100 dag riža
 piščančji zrezek (ca. 150 dag)
 150 g graha (svež, zamrznjen ali iz pločevinke)
 majhna čebula
 1/2 jušne kocke
 korenček
 paradižnikov koncentrat
 peteršilj
 parmezan

Čas priprave: 30min

POSTOPEK PRIPRAVE

V loncu z malo olja popražimo čebulo dokler ne postekleni. Dodamo še korenček in pražimo še nekaj minut. Medtem narežemo piščanca na majhne kocke, ga po občutku solimo in popramo. Meso dodamo v lonec in počakamo, da dobi barvo. Dodamo še riž in nekaj časa pražimo. Zalijemo z eno skodelico vode, v kateri smo prej raztopili pol jušne kocke. Ko riž popije vodo, dodamo grah in malo paradižnika v koncentratu. Kuhanemu rižu dodamo nassekľjan peteršilj in po želji potresemo z ribanim parmezanom.

Ta recept je tako praktičen tudi zato, ker lahko uporabite katerokoli zelenjavo, ki jo imate pri roki, ne uporabite mesa ali po svoje začinite jed, pa bo še vseeno hitro pripravljena in okusna.

Dober tek!

SESTAVINE:

200 g mlete govedine
 Sezamova bombetka
 Jabolčna čežana
 Hren
 Korenček
 Zelje
 Zelena solata ledenka
 Majoneza
 Gorčica
 Sladkor
 Sol in poper
 Cheddar
 Gauda
 Maslo
 Mleko
 Krema iz suhih
 paradižnikov

BBQ OMAKA:

1dl vode
 5 žlic balzamičnega kisa
 Bio kečap
 20g rjavega sladkorja
 Žlica limone
 50 g čežane
 Žlica Worcestershire
 omake
 Žlica gorčice
 Malo pekoče omake po
 okusu
 Mleta paprika
 Sol, poper
 Česen v prahu
 Malo cimeta

Vir: arhiv DNŠ

DNŠ BURGER

F. ŠOBAR

PRIPRAVA SESTAVIN

Narejeno pleskavico precej popopravimo in posolimo z obeh strani.

AMERIŠKA SOLATA

V posodi zmešamo naribano zelje, nariban korenček, majonezo, žličko kisa, sesekljan peteršilj in poper. Dodamo hren iz kozarčka.

Na plinskem žaru ali ponvi pri srednji temperaturi stopimo malo masla, ter na tem meso pečemo 3 min. Pleskavico obrnemo, premažemo s stopljenim maslom, ter bbq omakico. Pečemo 2 min, obrnemo in še to stran premažemo z bbq omako. Pustimo 30 s, nato obrnemo na drugo stran še za dodatnih 30 s.

NAMAZ

Zmešamo 3 dele majoneze, 1 del gorčice in žlico kreme iz suhih paradižnikov.

BBQ OMAKA

V kozico damo vodo, kis in kečap, ter pustimo, da zavre. Dodamo vse ostale sestavine in kuhamo na nizki temperaturi 10 min.

KONČNA PRIPRAVA

Bombetko po višini prerežemo na pol, narahlo popopravimo in premažemo z olivnim oljem. Popečemo na prerezani strani, da lepo porjavi, 1 – 2 min.

Odlijemo približno pol omake.

Na spodnjo stran damo debelo plast ameriške solate.

SIROVA OMAKA

V preostalo bbq omakico dodamo 0.5 dl mleka, 15g masla in žlico moke. Premešamo, da se poveže in segreje do vrelišča, nato dodamo koščke sirov (cheddar in gauda) in sveže grobo mleti poper, ter premešamo. Pustimo, da se sir stopi in vse skupaj poveže.

Nanj položimo pleskavico, ki jo prelijemo z sirovo omako.

Zgornjo stran kruha premažemo z namazom s suhimi paradižniki, nanj položimo dva kosa zelene solate in vse skupaj združimo s spodnjo stranjo burgerja.

PLESKAVICA

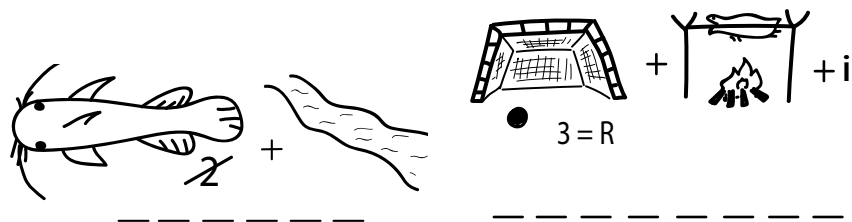
Sveže mleto goveje meso z rokami narahlo oblikujemo v pleskavico debeline cca 2 cm.

Serviramo skupaj s pečenimi krompirjevimi rezinami.

ZABAVNE VSEBINE

M. DRENOVEC

REBUS

UGANKA

V spalnici najdejo mrtva Romea in Julijo. Na tleh je nekaj vode in razbitega stekla, drugače pa je v spalnici samo postelja in polica. Spalnica je v samotni koči, le železniška proga teče mimo.

Kaj se je zgodilo?

* Rešitve bodo objavljene v naslednji publikaciji Društva novomeških študentov.

